

Bijlage 1 Informatie per provincie

A Drenthe

Provincie Drenthe

Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe heeft in december 2004 besloten geen medewerking te verlenen aan bestemmingswijzigingen. Zij houdt daarmee vast aan het eerder in 2004 vastgestelde Provinciaal Omgevingsplan II (POP II). In het POP II is aangegeven dat het belangrijk is dat gemeenten permanente bewoning niet toestaan. Handhaving staat dus voorop. Er vindt in principe geen functieverandering plaats vanwege het economische belang van de toeristisch-recreatieve sector. Er zal vooral worden gewerkt met individuele gedoogbeschikkingen, maar dat is een gemeentelijke aangelegenheid.

De provincie is al enige jaren in gesprek met de gemeente Westerveld. Er is een toezegging (ambtelijk - bestuurlijk) om bij Diever in plaats van 200 recreatiewoningen, 120 woningen te realiseren. Onlangs heeft de gemeente Westerveld in de CARP de plannen hiervoor gepresenteerd (Kalterbroeken). Gelet op de verzadiging van de markt voor recreatiewoningen en de ruimtelijke beperkingen voor woningbouw in Diever is er vanuit de provincie (voorm. ged. Weggemans en de Vries) meermalen op aangedrongen om over te gaan tot omzetting van het bestemmingsplan ten behoeve van reguliere woningbouw. Het gebied ligt binnen de rode contour. Over de contingenten en de fasering moet nog nader overleg plaatsvinden.

	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	3091	2886	157	9
Aantal onrechtmatig bewoond	406	422	46	20
Bestemmingswijziging		248		0
Pgb ²	154	15	25	10

Gemeenten in Drenthe

In Drenthe zijn 12 gemeenten.

Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Aa en Hunze	ja	ja	1,3
Assen	ja	ja	1

¹ In deze tabel zijn de voorgenomen en al afgegeven respectievelijk gerealiseerde persoonsgebonden beschikkingen (pgb's) en bestemmingswijzigingen bij elkaar opgeteld.

² pgb = persoonsgebonden beschikking

Borger Odoorn	ja	ja	1
Coevorden	ja	ja	1,3
Emmen	ja	ja	1,3
Hoogeveen	ja	ja	1,2,3
Meppel	ja	ja	2,3
Midden Drenthe	ja	ja	1,2,3
Noordenveld	ja	ja	1,2,3
Tynaarlo	ja	ja	1,2,3
De Wolden	ja	nee	
Westerveld	ja	ja	1,2,3

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

Enkele Drentse gemeenten hebben te kennen gegeven voor enkele complexen de recreatiebestemming te willen wijzigen in een woonbestemming. Dit stuit op bezwaren bij de provincie Drenthe die medio december te kennen heeft gegeven hieraan geen medewerking te willen verlenen.

De gemeente **Midden Drenthe** wil voor een complex in Nieuw Balinge de recreatiebestemming omzetten in een woonbestemming. Dit stuit op problemen vanwege de externe veiligheid. Een deel van het complex ligt namelijk in de B-zone van een nabijgelegen munitie-opslag. Dit probleem wordt in het kader van het munitie-actieprogramma (MAP) in 2005 nader bestudeerd door de VROM-Inspectie.

Borger-Odoorn en **Emmen** baseren zich op vigerende plannen en zien vooralsnog geen aanleiding nieuw beleid te formuleren. De plannen in kwestie zijn actueel. Geen nadere bekendmaking gedaan.

Gemeente **De Wolden** heeft te kennen gegeven bezig te zijn met beleid. De VROM-Inspectie beschikt echter nog niet over concrete informatie.

B Flevoland

Provincie Flevoland

Flevoland heeft in februari 2004 een bijeenkomst gehad met alle gemeenten. In overleg met de betrokken gemeenten ontwikkelt Flevoland beleid. Het streekplan liet in het verleden permanente bewoning op bepaalde plekken toe. Daarom is in het verleden door de provincie toestemming verleend voor permanente bewoning. In het nieuwere Omgevingsplan is dat beleid gewijzigd. Er zal door gemeenten in Flevoland weinig tot geen gebruik gemaakt worden van het verruimde beleidskader van VROM, omdat gemeenten zelf ook zoveel mogelijk vasthouden aan stand (provinciaal en gemeentelijk) beleid.

Provincie en gemeenten willen bestaande kennis en ervaring (publiek - en privaatrechtelijke mogelijkheden en handigheidjes) in beeld brengen. Gemeenten willen de mogelijkheid verkennen om gezamenlijk een bureau in te huren voor de inventarisatie en eventueel voor het verzamelen van bewijslast om illegale bewoning aan te pakken. Dat zal vervolgens in beeld worden gebracht en moet leiden tot een standaard handavingsparagraaf en een mogelijke opdrachtformulering.

Tabel 1: overzicht totaal Flevoland				
	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	1095	1167	0	0
Aantal onrechtmatig bewoond	0	317	0	0
Bestemmingswijziging		0		0
Pgb	0	433	0	0

Gemeenten in Flevoland

In Flevoland zijn 6 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Almere	nee		
Dronen	ja	ja	3
Lelystad	ja	nee	1
Noordoostpolder	ja	ja	1
Urk	ja	nee	1
Zeewolde	ja	ja	1

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

Het college van **Dronen** heeft op 21 december 2004 besloten het bestaande planologische beleid te continueren en niet tot wijziging over te gaan. Op grond van het bestemmingsplan Veluwemeer e.o. mag in twee grote parken met recreatieverblijven 15% van de recreatieverblijven permanent worden bewoond.

C Fryslân

Provincie Fryslân

De provincie Fryslân heeft (nog) geen beleid voor omzetting van een bestemming 'recreatie' naar 'wonen'. In de kadernota voor het nieuw op te stellen streekplan is aangegeven dat men vooralsnog terughoudend wil omgaan met het toestaan van permanente bewoning van voor recreatieve doeleinden bestemde woningen. Aantasting van de capaciteit van bestaande verblijfsrecreatie moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Het extra beslag op het landelijk gebied kan dan beperkt blijven, omdat nieuwe uitbreidingen van recreatiewoningen ter compensatie niet langer nodig zijn. Behalve dat menig park qua ontsluiting en ligging niet geschikt is voor permanente bewoning, bestaat ook de dreiging dat de aantrekkelijkheid van het verblijfspark voor de recreant in het geding kan komen. Voor de recreatiesector is dit ongewenst. Daarnaast kan permanente bewoning van recreatiewoningen verstorend werken op de lokale woningmarkt. Met uitzondering van de complexen waarvan al een dubbele bestemming van wonen en recreatie is geaccepteerd, overweegt Fryslân een verdere ontwikkeling in de richting van permanente bewoning van recreatiewoningen tegen te willen gaan. Handhaving staat dus voorop.

Een eerste stap hiertoe is een provinciale inventarisatie, waaruit blijkt dat in 8% van de woningen permanent wordt gewoond. Er zal vooral gewerkt worden met individuele gedoogbeschikkingen.

Tabel 1: overzicht totaal Fryslân				
	Op complex		Solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	1774	2497	840	2350
Aantal onrechtmatig bewoond	59	202	47	238
Bestemmingswijziging	0	169	0	114
Pgb	4	38	1	0

Gemeenten in Fryslân

In Fryslân zijn 31 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Achtkarspelen	nee		
Ameland	ja	ja	1
Boarnsterhim	ja	ja	1,2,3
Bolsward	nee		
Dantumadeel	nee		
Dongeradeel	ja	ja	1,3
Ferwerderadiel	ja	nee	
Franekeradeel	ja	nee	
Gaasterlân-Sleat	ja	ja	1,3
Harlingen	ja	ja	1
Heerenveen	ja	nee	1,3
Het Bildt	nee		
Kollumerland	ja	ja	1,3
Leeuwarden	ja	ja	1,3
Leeuwarderadeel	nee		
Lemsterland	ja	ja	1,3
Littenseradiel	nee		
Menaldumadeel	nee		
Nijefurd	ja	ja	1,3

Ooststellingwerf	ja	ja	1,3
Opsterland	ja	ja	1,2,3
Schiermonnikoog	ja	ja	1
Skarsterlân	ja	ja	1,2,3
Smallingerland	ja	ja	1,3
Sneek	ja	ja	1
Terschelling	ja	ja	1,3
Tytsjerksteradiel	ja	ja	1,3
Vlieland	ja	ja	1
Weststellingwerf	ja	ja	1
Wûnseradiel	ja	ja	1,3
Wymbritseradiel	ja	nee	

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

Ferwerderadiel heeft geen recreatiewoningen, wel enkele stacaravans. Eventuele onrechtmatige bewoning kan op basis van bestemmingsplan worden aangepakt.

Gaasterlân-Sleat baseert zich op al vigerend beleid, permanente bewoning is niet toestaan. Men heeft voorsnog recentelijk geen publicaties gedaan van de gemeentelijke aanpak en mogelijke consequenties voor bewoners.

Zowel **Heerenveen** als **Franeker** is nog bezig met het opstellen van beleid.

D Gelderland

Provincie Gelderland

Op 14 december 2004 heeft Gedeputeerde Staten het nieuwe ontwerp streekplan vastgesteld. Met betrekking tot de onrechtmatige bewoning van recreatieverblijven is de volgende tekst opgenomen. "Onrechtmatig gebruik van recreatieverblijven is ongewenst. De primaire verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden hiervan ligt bij de gemeenten. Adequaats en het eenduidig bestemmen van de functies kunnen daar deels in voorzien. In bestaande situaties van onrechtmatig gebruik wordt van de gemeenten verwacht dat zij alle middelen zullen aanwenden om een einde te maken aan het onrechtmatig gebruik van deze voorzieningen. Indien blijkt dat handhaving van het recreatieve gebruik niet mogelijk is gebleken, dan moet volstaan worden met een persoonsgebonden beschikking voor de huidige hoofdgebruikers tot het moment dat de recreatiewoning wordt verlaten. Nadat er een einde is gekomen aan deze persoonsgebonden gedoogsituatie dient de woning weer vrij te komen voor de verhuur-recreatiemarkt. Legalisatie – omzetting van recreatiewoningen naar reguliere woningen – is slechts mogelijk indien de woningen voldoen aan het Bouwbesluit, ze buiten het groenblauwe raamwerk zijn gelegen (vanwege de kwetsbaarheid van de aanwezige waarden), en handhaven niet tot de mogelijkheden behoort.

Tabel 1: overzicht totaal Gelderland				
	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	20976	10593	4814	1941
Aantal onrechtmatig bewoond	1589	1690	1547	612
Bestemmingswijziging		466		404
Pgb ³	255	511	211	9

Gemeenten in Flevoland

In Gelderland zijn 71 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Aalten*	ja	ja	1,2
Angerlo*	ja	ja	1,2
Apeldoorn	ja	ja	1,2,3
Arnhem	ja	ja	1
Barneveld	ja	ja	1,3
Bergh*	ja	ja	1
Beuningen	ja	ja	1
Borculo*	ja	nee	
Brummen	ja	nee	
Buren	ja	ja	1,2
Culemborg	ja	ja	1
Didam*	nee	nee	
Dinxperlo*	nee	nee	
Doesburg	nee	nee	
Doetinchem*	ja	ja	1,3
Druuten	nee	nee	
Duiven	ja	ja	2
Ede	ja	ja	1,3
Eibergen*	ja	ja	

³ pgb = persoonsgebonden beschikking

Elburg	ja	ja	1,3
Epe	ja	ja	1,2,3
Ermelo	ja	ja	1,3
Geldermalsen	nee	nee	
Gendringen*	ja	ja	1
Gorssele*	ja	ja	1
Groenlo*	ja	ja	1
Groesbeek	ja	ja	1
Harderwijk	ja	ja	1,3
Hattem	ja	nee	
Heerde	ja	ja	1,3
Hengelo*	ja	nee	
Heumen	ja	ja	1,3
Hummelo*	ja	ja	1
Lichtenvoorde*	ja	ja	1
Lingewaal	ja	ja	1
Lingewaard	ja	nee	
Lochem*	ja	ja	1
Maasdriel	ja	ja	1
Millingen	nee	nee	
Neder Betuwe	ja	nee	
Neede*	ja	nee	
Neerijnen	ja	nee	1
Nijkerk	ja	ja	1,3
Nijmegen	ja	ja	1,3
Nunspeet	ja	ja	1
Oldebroek	ja	ja	1
Overbetuwe	ja	ja	1,3
Putten	ja	ja	1
Renkum	ja	ja	1,2,3
Rheden	ja	ja	1,3
Rijnwaarden*	nee	nee	
Rozendaal	ja	ja	1
Ruurlo*	ja	nee	
Scherpenzeel	ja	ja	1
Steenderen*	ja	ja	1
Tiel	nee	nee	
Ubbergen	nee	nee	
Voorst	ja	ja	1,3
Vorden*	ja	ja	1
Wageningen	ja	ja	1
Warnsveld*	ja	nee	
Wehl*	ja	ja	1
West Maas en Waal	ja	ja	1,2,3
Westervoort	nee	nee	
Wijchen	ja	ja	1,3
Winterswijk	ja	ja	1,3
Wisch*	ja	ja	1,3
Zaltbommel	ja	nee	
Zelhem*	ja	ja	1
Zevenaar*	ja	ja	1
Zutphen*	ja	ja	1,3

Specifiek met betrekking tot de Gelderse gemeenten dient het volgende te worden opgemerkt. Met ingang van 1 januari 2005 zijn 25 gemeenten in de Achterhoek, Graafschap en Liemers tot 11 nieuwe gemeenten samengevoegd. Een aantal van deze gemeenten heeft aangegeven beleidsontwikkeling vooruit te hebben geschoven om in de nieuwe gemeente als thema op te pakken en zodoende een eenduidige aanpak te bevorderen. De gemeenten (vml.) die dit aangaat zijn in tabel 2 met een * aangegeven.

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

De voormalige gemeenteraad van **Angerlo** heeft aangegeven de locatie Riverparc een positieve woonbestemming toe te willen kennen. Als voorwaarde heeft men daar aan verbonden dat de gemeente hiervan geen financieel nadeel mag ondervinden. Tevens is besloten dat er een naheffing op of afroming plaats dient te vinden van de waardevermeerdering van panden op Riverparc die ontstaat door legalisatie. De op Riverparc van toepassing zijnde Beleidslijn Ruimte voor de Rivier staat een dergelijke functiewijziging niet toe. Iets soortgelijks speelt op het park de Giese Pan, dat is gelegen in de EHS.

De gemeente **Apeldoorn** merkt op dat de in de beleidsbrief geboden oplossingen (en mogelijkheid tot legalisatie) bij de burger weer hoop maar ook onduidelijkheid heeft doen ontstaan. Voor het verschijnen van de brief was het in Apeldoorn voor eenieder duidelijk dat permanente bewoning van recreatieverblijven niet was (is) toegestaan. De burger ziet echter naar aanleiding van de beleidsbrief (ten onrechte) weer mogelijkheden om bewoning in recreatieverblijven gelegaliseerd te krijgen.

De gemeenteraad van **Buren** heeft medio 2004 met betrekking tot het recreatiepark Lingemeer het standpunt ingenomen de recreatieve bestemming om te zetten in een woonbestemming. Daartoe heeft zij echter wel een aantal voorwaarden geformuleerd die er, vrij vertaald, onder meer op neerkomen dat de gemeente geen financiële risico's loopt. De bewoners van het recreatiepark bereiden momenteel de oprichting van een stichting voor die namens de bewoners in het formeel nog op te starten proces op zal treden.

Met betrekking tot de overige locaties binnen de gemeente Buren waar onrechtmatige bewoning van recreatieverblijven voorkomt staat de gemeente handhavend optreden voor.

De gemeente **Barneveld** treedt al sinds 1988 op tegen de onrechtmatige bewoning van recreatieverblijven. Het destijds geformuleerde beleid is onder meer naar aanleiding van de beleidsbrief van de minister geëvalueerd en zal naar verwachting in februari 2005 worden vastgesteld. Het uitgangspunt van deze nota zal het handhaven van situaties van onrechtmatige bewoning zijn.

In eerste instantie heeft het college van B&W van **Duiven** geoordeeld dat het omzetten van de bestemming van het recreatiepark 't Web niet aan de orde was. De raadscommissie heeft echter geoordeeld dat dit wel tot de mogelijkheden zou moeten behoren. Het wordt dan ook waarschijnlijk geacht dat de gemeenteraad op 7 maart 2005 alsnog tot het toekennen van een positieve bestemming zal besluiten.

De gemeente **Epe** staat in beginsel handhavend optreden voor, maar houdt echter geen actief toezicht. In haar besluit van 16 december 2004 geeft de gemeenteraad aan m.b.t. een aantal recreatiewoningen/complexen in 2005 een nader legalisatieonderzoek op basis van het rijkskader te zullen afronden. Persoonsgebonden beschikkingen zullen niet meer worden verstrekt.

De gemeente **Harderwijk** treedt met succes tegen de onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen op. Inmiddels weet men na het onherroepelijk worden van de dwangsombeschikkingen dat 44 (maar waarschijnlijk meer) aangeschreven personen, te weten 25% van het totaal aantal in 2000 aangeschreven personen, met zekerheid de permanente bewoning hebben beëindigd. Niettemin geeft zij aan te moeten constateren dat na de start van de uitvoering van haar (handhaving)beleid er wederom tientallen personen zijn gaan wonen in recreatieverblijven, waardoor ook nieuwe handavingsprocedures moeten worden gestart. Daarnaast is men er van overtuigd dat niet iedereen van de al aangeschreven groep verhuisd is. Hierdoor ontstaan ook problemen met de lopende aanschrijvingsprocedures, aangezien een verbeurde dwangsom na een half jaar is verjaard.

De gemeente **Heerde** geeft aan de database niet geheel te kunnen invullen, omdat de grenzen van het kwetsbaar gebied nog niet zijn vastgesteld.

De gemeente **Maasdriel** heeft in december 2004 een plan van aanpak vastgesteld dat zich uitspreekt ten faveure van het handhaven van recreatieve bestemmingen. Aangegeven wordt echter dat campingeigenaars eerst zelf middels een plan van aanpak permanente bewoning op

moeten heffen c.q. bestrijden. Worden gemaakte afspraken door de campingeigenaar niet nageleefd, dan zal er handhavend moeten worden opgetreden.

De gemeente **Overbetuwe** geeft aan enkel chalets en stacaravans te kennen. In zoverre zij daardoor met betrekking tot chalets en stacaravans een keuze anders dan het onrechtmatig gebruik hiervan te handhaven maakt, treedt zij hiermee buiten de kaders zoals deze in de beleidsbrief zijn opgenomen. In de brief van 17 november 2004 is immers aangegeven dat de beleidsverruiming enkel betrekking heeft op recreatiewoningen.

De gemeente **Renkum** heeft voor het complex 't Hazeleger een herziening in procedure gebracht die de vigerende recreatieve bestemming zou vervangen door een woonbestemming. Gedeputeerde Staten heeft hieraan haar goedkeuring onthouden, welk besluit door de Raad van State is vernietigd. Begin 2005 wordt een hernieuwd besluit van Gedeputeerde Staten verwacht.

De gemeente **West Maas en Waal** beschikt over algemeen handhavingsbeleid. Daarnaast is er specifiek handhavingsbeleid (inclusief uitvoeringsprogramma) gericht op onrechtmatige bewoning in ontwikkeling, dat de gemeenteraad naar verwachting op 10 maart 2005 ter vaststelling zal worden aangeboden. Voorgesteld wordt recreatiewoningen die op 31 oktober 2003 permanent werden (en nog steeds worden) bewoond en niet zijn gelegen in kwetsbaar gebied, zullen worden gelegaliseerd. De onrechtmatige bewoning van een aantal van deze woningen die gelegen zijn in gebied waarop de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier van toepassing is, zal met een persoonlijke gedoogbeschikking worden gehonoreerd. Woningen die op de peildatum niet onrechtmatig werden bewoond zullen worden gehandhaafd. Daarnaast is het beleid gericht op het voorkomen van nieuwe situaties. Na vaststelling van dit beleid zal er meer toezicht worden gehouden.

De gemeente **Wijchen** heeft een uit 1998 daterende beleidsnotitie op het gebied van de handhaving van onrechtmatige bewoning. Op basis hiervan wordt het onrechtmatig gebruik van recreatieverblijven gedoogd, indien dit op 2 oktober 1998 al vijf jaar of langer plaatsvond. Is de periode van onrechtmatig gebruik korter dan vijf jaar, dan wordt de overtreder een periode van een half jaar (met uitloop) gegund om te zoeken naar vervangen woonruimte, alvorens er een handhavingstraject wordt opgestart. Onrechtmatige bewoning die is begonnen na de peildatum komt direct voor handhaving in aanmerking.

Van gemeentezijde is aangegeven dat het niet tot een optimale uitvoering van bovengenoemd beleid is gekomen. In heroverweging heeft het college van burgemeester en wethouders besloten dat personen die kunnen aantonen dat zij die voor 31 oktober 2003 feitelijk in een recreatieverblijf woonden onder nog nader te bepalen voorwaarden een tijdelijke gedoogbeschikking kunnen verkrijgen. Allereerst dient echter een inventarisatie van de permanente bewoningsproblematiek te worden gemaakt. Problematisch hierbij is onder meer het wel / niet door de provincie Gelderland aanwijzen van de aan de EHS en kwetsbaar gebied grenzende Wighenerhorst.

E Groningen

Provincie Groningen

Legaliseren van onrechtmatige bewoning is in beginsel ongewenst. De provincie Groningen ziet in het nieuwe rijksbeleid noch in de 'problemen' waarvoor gemeenten komen te staan door het rijksbeleid, aanleiding haar eigen beleid te wijzigen. De provincie Groningen is met andere woorden niet van plan (zeker niet op voorhand) om in te stemmen met functiewijziging.

Daarbij geeft men aan dat de vraag wellicht niet zo relevant is, want voorzover men bij de provincie weet doet zich in geen van de Groningse parken de situatie voor dat aan alle 'rijkseisen' voor functiewijziging wordt voldaan. Solitaire recreatiewoningen in Groningen hebben vaak al een woonbestemming. Voor die paar recreatiewoningen die wel van een recreatieve bestemming zijn voorzien is functiewijziging - zeker als ze in het buitengebied liggen - niet vanzelfsprekend.

Tabel 1: overzicht totaal Groningen				
	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	421	2119	60	68
Aantal onrechtmatig bewoond	15	258	41	7
Bestemmingswijziging		24		25
Pgb ⁴	0	230	41	2

Gemeenten in Groningen

Groningen telt 25 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Appingedam	nee		
Bedum	nee		
Bellingwedde	ja	ja	1,3
De Marne	ja	ja	1,3
Delfzijl	ja	ja	1,2,3
Eemsmond	nee		
Groningen	nee		
Groote gast	ja	ja	1,2,3
Haren	ja	ja	1,3
Hoogezand-Sappemeer	ja	nee	
Leek	nee		
Loppersum	nee		
Marum	nee		
Menterwolde	nee		
Pekela	nee		
Reiderland	nee		
Scheemda	nee		
Slochteren	ja	ja	1,3
Stadskanaal	ja	ja	1
Ten Boer	nee		
Veendam	nee		
Vlagtwedde	ja	ja	1,3
Winschoten	ja	nee	
Winsum	nee		

⁴ pgb = persoonsgebonden beschikking

Zuidhorn	nee		
----------	-----	--	--

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

Bellingwedde baseert zich op vigerende plannen die sterk verouderd zijn, maar permanente bewoning niet toestaan. Men heeft vooralsnog recentelijk geen publicaties gedaan van de gemeentelijke aanpak en mogelijke consequenties voor bewoners.

Haren is bezig met een inventarisatie en gaat vervolgens de personen in kwestie aanschrijven. Geen algemene publicatie gedaan.

Zowel **Delfzijl** als **Grootegast** hebben een complex waar zij kiezen voor het wijzigen van de recreatiebestemming naar een woonbestemming. De provincie Groningen heeft echter laten weten in het geheel niet aan dergelijke bestemmingswijzigingen te willen meewerken. In hoeverre de provincie op deze twee concrete gevallen heeft gereageerd is niet bekend.

Hoogezand-Sappemeer heeft het beleid in de steigers staan. De vaststelling en publicatie hebben echter vertraging opgelopen door de politieke discussie in de raad. Verwachting is dat in februari 2005 hierover meer duidelijkheid komt.

Winschoten heeft geen recreatiewoningen, wel enkele stacaravans. Eventuele onrechtmatige bewoning kan op basis van bestemmingsplan worden aangepakt.

F Limburg

Provincie Limburg

De provincie Limburg heeft begin 2004 alle gemeenten geïnformeerd. Uitgangspunt van het provinciaal beleid is dat het legaliseren van onrechtmatige situaties in beginsel ongewenst en alleen in uitzonderlijke situaties verdedigbaar is. Dan dient wel een zorgvuldige planologische afweging plaats te vinden. De provincie zal haar standpunt nog aanscherpen als de inventarisatie gereed is en zonodig maatwerk uitvoeren. De provincie heeft afgezien van een eigen informatievraag aan gemeenten, omdat de informatie uit de database van de VROM-Inspectie aan haar beschikbaar is gesteld.

Aan de hand van een concreet verzoek voor legalisatie van twee complexen, die zelf geen EHS zijn, maar waarvan één volledig en één deels door EHS wordt omgeven, heeft de gedeputeerde de bereidheid uitgesproken om mee te denken over een oplossing voor het legaliseren, gebonden aan specifieke voorwaarden. Dit uiteraard onder voorbehoud van instemming van de ministers van VROM en LNV.

Tabel 1: overzicht totaal Limburg				
	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	984	3715	61	167
Aantal onrechtmatig bewoond	83	348	4	23
Bestemmingswijziging		0		0
Pgb ⁵	47	1	0	1

Gemeenten in Limburg

In Limburg zijn 47 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Ambt Montfort	ja	ja	1
Arcen en Velden	ja	nee	
Beek	nee		
Beesel	ja	ja	1
Bergen (L.)	ja	ja	1,2
Brunssum	ja	nee	
Echt-Susteren	ja	nee	
Eijsden	ja	ja	
Gennep	ja	ja	
Gulpen-Wittem	ja	nee	
Haelen	ja	ja	1
Heel	ja	ja	1
Heerlen	ja	nee	
Helden	ja	nee	
Heythuysen	ja	ja	1
Horst aan de Maas	ja	nee	
Hunsel	ja	ja	1
Kerkrade	nee		
Kessel	ja	nee	
Landgraaf	ja	ja	1
Maasbracht	ja	ja	1,3

⁵ pgb = persoonsgebonden beschikking

Maasbree	ja	ja	1
Maastricht	nee		
Margraten	ja	nee	
Meerlo-Wanssum	ja	ja	3
Meerssen	ja	nee	
Meijel	ja	ja	1
Mook en Middelaar	ja	ja	3
Nederweert	ja	nee	
Nuth	ja	ja	1
Onderbanken	ja	ja	1,2,3
Roerdalen	ja	ja	2
Roermond	ja	ja	
Roggel en Neer	ja	ja	1
Schinnen	ja	ja	1
Sevenum	ja	nee	
Simpelveld	ja	nee	
Sittard-Geleen	nee		
Stein	ja	nee	
Swalmen	ja	ja	1
Thorn	ja	nee	
Vaals	ja	ja	1
Valkenburg a.d. Geul	ja		
Venlo	nee		
Venray	ja	ja	
Voerendaal	ja	ja	1,2
Weert	ja	ja	1

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

De gemeente **Gulpen-Wittem** wilde de betrokken burgers vóór 1 januari 2005 een schriftelijke mededeling sturen met het (principe)-standpunt voor hun situatie. Door de weerbaarheid van de materie (inventarisatie) en door gebrek aan personele capaciteit is dat niet gelukt. Op 9 december 2004 hebben burgemeester en wethouders een brief over deze materie naar de VNG gestuurd, die de VNG zou betrekken bij het overleg met minister Dekker op 16 december 2004. De gemeente rondt de bureau-inventarisatie voor 1 februari 2005 af. Daarna wordt nog enig "veldwerk" verricht en vervolgens wordt overgegaan tot formulering van beleid en aanschrijving van betrokkenen.

In de gemeente **Haelen** is enkele jaren terug een aantal recreatiewoningen, waar permanent gewoond werd, bestemd tot recreatiewoning. De bewoners kregen de mogelijkheid om de huisjes uit te breiden tot 100 m², waartegenover stond dat de gemeente een uitsterfbeleid is gaan hanteren.

De gemeente **Helden** heeft aangegeven dat alle (27) recreatiewoningen al jaren onrechtmatig worden bewoond. De gemeente acht het niet nodig om daarvoor beleid te ontwikkelen en ziet er evenmin actief op toe.

In de gemeente **Horst aan de Maas** is evenals in andere gemeente in Noord-Limburg sprake van bewoning van recreatiewoningen door tijdelijke (buitenlandse) werknemers. Met betrekking tot dit specifieke onderwerp vindt beleidsontwikkeling plaats samen met de provincie en de VROM-Inspectie.

De gemeente **Onderbanken** heeft in 2001 een Handhavingnota Buitengebied Onderbanken vastgesteld. In deze nota is als uitgangspunt gekozen, dat tegen alle illegale situaties, die vóór 2 mei 1995 zijn ontstaan, niet meer wordt opgetreden. Tegen alle overtredingen, die ná 2 mei 1995 zijn ontstaan wordt wel opgetreden.

De gemeente **Roerdalen** probeert de situatie in twee parken al jarenlang te legaliseren. Aanvankelijk door in de herziening van de bestemmingsplannen voor de bungalowparken een zaakgebonden overgangsrecht op te nemen. Dit is door Gedeputeerde Staten toen niet goedgekeurd. De brief van de minister is voor de gemeente aanleiding om de recreatieve bestemming in beide parken om te zetten naar een woonbestemming. De parken zijn zelf geen EHS, maar één wordt volledig en één wordt deels door de EHS omsloten. De gedeputeerde heeft

aan de gemeente aangegeven bereid te zijn tot aanpassing van het POL, zodanig dat legalisatie voor deze en dergelijke situaties kan plaatsvinden, onder voorwaarde van compensatie van de verloren gegane natuurwaarden. Vanwege ligging binnen resp. nabij EHS is hier toestemming van de ministers van VROM en LNV voor nodig.

De gemeente **Venray** heeft in het verleden onvoldoende handhavend opgetreden op RO-vlak. Nu wordt een inhaalslag gemaakt. Als onderdeel daarvan is eerst onlangs beleid vastgesteld om permanente bewoning van recreatieverblijven tegen te gaan. Dit in relatie tot formatie-uitbreiding voor toezicht en handhaving. B&W willen de Raad voorstellen om de formatie-uitbreiding per 1 januari 2006 te realiseren.

G Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant

De provincie Noord Brabant heeft voorlichting gegeven aan alle gemeenten en heeft daarbij de lijn aangegeven dat het Streekplan 2002 onverkort geldt. Dat is door de meeste gemeenten opgevat als 'bestemmingswijziging van recreatie naar wonen maakt geen kans'. Er zijn enkele verzoeken ingediend voor legalisatie van complexen in kwetsbaar gebied. Vanwege vermeende bestuurlijke toezeggingen is - na overleg met de minister - tot dusverre alleen voor het Oekelsbos (gemeente Zundert) ingestemd met legalisatie. Op 30 november 2004 heeft de provincie de gemeenten schriftelijk geïnformeerd dat in situaties die problematisch zijn gemeenten zelf maatwerk kunnen plegen. Bij het voornemen tot omzetting van een recreatieve bestemming in een woonbestemming wordt uitdrukkelijk aan de betreffende gemeenten gevraagd om overleg te voeren met de provincie. Per geval zal dan een uitgebreide afweging plaatsvinden. Het streekplan bevat mede voor dergelijke situaties een hardheidsclausule. De gedeputeerde heeft begin december 2004 aan de VROM-Inspectie aangegeven dat eventuele verzoeken voor legalisatie ruimhartig beoordeeld zullen worden. Hij gaf ook aan bereid te zijn complexen in kwetsbaar gebied te legaliseren (onder voorwaarde van compensatie, via bijvoorbeeld de saldobenadering van de Nota Ruimte), mits de minister daartoe de mogelijkheid schept.

Tabel 1: overzicht totaal Noord-Brabant				
	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	10525	8090	2380	1644
Aantal onrechtmatig bewoond	1065	777	501	213
Bestemmingswijziging		0		0
Pgb ⁶	92	5	8	3

Gemeenten in Noord-Brabant

In Noord-Brabant zijn 68 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Aalburg	ja	ja	1
Alphen-Chaam	ja	ja	3
Asten	ja	ja	1
Baarle-Nassau	ja	ja	3
Bergeijk	ja	ja	1,2,3
Bergen op Zoom	ja	ja	3
Bernheze	ja	ja	1
Best	nee		
Bladel	ja	ja	2,3
Boekel	ja	ja	1,3
Boxmeer	ja	ja	1
Boxtel	ja	ja	1
Breda	ja	ja	1
Cranendonck	ja	nee	
Cuijk	ja	ja	1
Deurne	ja		
Dongen	ja	ja	2
Drimmelen	ja	ja	1
Eersel	ja	ja	1

⁶ pgb = persoonsgebonden beschikking

Eindhoven	nee		
Etten-Leur	ja	ja	1
Geertruidenberg	ja	ja	1
Geldrop-Mierlo	ja	ja	1,3
Gemert-Bakel	ja	ja	3
Gilze en Rijen	ja	nee	
Goirle	ja	nee	1
Grave	ja	nee	
Haaren	ja	ja	1,3
Halderberge	ja	nee	
Heeze-Leende	ja	ja	3
Helmond	nee		
Heusden	ja	nee	
Hilvarenbeek	ja	ja	1,3
Laarbeek	ja	ja	1
Landerd	ja	ja	1
Lith	ja	ja	1
Loon op Zand	ja	ja	1
Maasdonk	ja	ja	3
Mill en Sint Hubert	ja	ja	1
Moerdijk	ja	ja	1
Nuenen c.a.	ja	ja	3
Oirschot	ja	nee	
Oisterwijk	ja	ja	1,3
Oosterhout	ja	ja	3
Oss	ja		
Reusel-De Mierden	ja	ja	1,3
Roosendaal	ja	ja	1
Rucphen	ja	ja	1
Schijndel	ja	ja	1
's-Hertogenbosch	nee		
Someren	ja	ja	1
Son en Breugel	nee		
St Anthonis	nee		
St Michielsgestel	ja	ja	3
St Oedenrode	ja	ja	1,3
Steenbergen	ja	nee	1
Tilburg	ja	ja	1
Uden	ja	nee	
Valkenswaard	ja	nee	1,3
Veghel	ja	ja	1
Veldhoven	ja	ja	1
Vught	ja	nee	
Waalre	nee		
Waalwijk	ja	ja	1,3
Werkendam	ja	ja	3
Woensdrecht	ja	ja	3
Woudrichem	ja	ja	1
Zundert	ja	ja	1,2

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

De gemeente **Aalburg** heeft een locatie waar sprake is van permanente bewoning. Het park ligt buitendijks aan de Afgedamde Maas. De gemeente heeft vroeger de grond verkocht aan een projectontwikkelaar en die heeft de grond weer verkocht aan 250 eigenaren. Daarmee is de wildgroei begonnen. Drie mensen, die daar vanaf de jaren zeventig permanent wonen hebben een gedoogverklaring gekregen. Op dit moment kunnen ca. 30 bewoners door de gemeente worden aangepakt. Omdat het park buitendijks ligt en deels of geheel onder water kan lopen, is legalisatie niet aan de orde. Gedacht wordt aan een constructie met persoonsgebonden beschikkingen.

De gemeente **Bergeijk** is nog beleid ten aanzien van permanente bewoning van recreatieverblijven aan het voorbereiden.

De gemeente **Bernheze** treedt sinds januari 2000 opsporend en handhavend op tegen het onrechtmatig bewonen van recreatieverblijven. Het betreft vooral verblijven op campings: (sta)-caravans, chalets en woningen. De aanpak van Bernheze heeft in en buiten Noord-Brabant een voorbeeldfunctie. In 2004 is de gemeente naast deze aanpak voor één camping een handhavingsactie gestart gericht op het wegwerken van onveiligheid (electra, gas, brandveiligheid). Beide trajecten worden zorgvuldig gescheiden.

De gemeente **Bladel** merkt op dat naast persoonsgebonden beschikking de mogelijkheid bestaat dat de bewoning van een recreatiewoning onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan valt. Deze situaties moeten gelegaliseerd kunnen worden.

De gemeente **Boekel** heeft in haar beleidsnotitie eveneens de aanpak voor illegaal bewoonde bijgebouwen opgenomen. Uitgangspunt is legalisatie in het nieuwe bestemmingsplan, mits wordt voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit en de opstallen niet binnen stankcirkels gelegen zijn.

Gemeente **Boxmeer** wijst makelaars die objecten te koop aanbieden erop dat permanente bewoning niet is toegestaan. Er wordt verzocht, gelet op de informatieplicht, aspirant-kopers hierop te wijzen. Formele verzoeken aan de gemeente om permanent te mogen wonen op de verblijfsrecreatieterreinen worden volgens vaststaand beleid afgewezen.

In de gemeente **Dongen** ligt een recreatiepark met 24 woningen. Op dit park vindt al jaren permanente bewoning plaats. De afgelopen jaren zijn diverse infrastructurele en nutsvoorzieningen aangebracht. De gemeente is van plan om door omzetting naar een woonbestemming te gaan legaliseren. Hierover is op ambtelijk en bestuurlijk niveau met de provincie gesproken. Nader overleg is echter noodzakelijk.

In de gemeente **Haaren** ligt het recreatiegebied De Noenes met circa 200 recreatiewoningen. De bewoners wensen legalisatie. GS beschouwen het recreatiegebied De Noenes als kwetsbaar gebied. Om die reden kan legalisatie niet. Eind november 2004 heeft de gemeenteraad besloten niet over te gaan tot legalisatie en het college opgedragen de mogelijkheid te onderzoeken van persoonsgebonden beschikkingen, binnen de voorwaarden van het rijksbeleid. Daarna zal het college een voorstel doen voor het te hanteren beleid.

Het beleid in de gemeente **Gemert-Bakel** week al snel af van de reikwijdte die de minister aanvankelijk had aangegeven. Persoonsgebonden beschikkingen werden ook beoogd voor chalets en stacaravans. Deze voornemens worden getoetst aan de criteria van de brief van 17 november 2004: voldoen deze aan de eisen van woonbaarheid en veiligheid.

De gemeente **Moerdijk** heeft geen vastgesteld beleid vanwege de onduidelijke definitie van 'permanent wonen'. Zij heeft geen recreatiewoningen, maar kent wel twijfelachtige situaties op campings rond industrieterrein Moerdijk waar buitenlandse werknemers korte tijd een caravan huren, wat in strijd is met het bestemmingsplan. Op een camping staan huishoudens ingeschreven in de GBA. De gemeente kent de achtergronden niet (b.v. tijdelijke woning i.v.m. scheiding, tijdelijke tewerkstelling in de omgeving of permanent verblijf). De gemeente zal contact opnemen met de betreffende exploitant.

De gemeente **Oisterwijk** heeft haar handhavingsbeleid al bekendgemaakt in 1998. De gemeente Oisterwijk is een toeristisch recreatieve gemeente; de recreatieverblijven mogen niet aan de toeristische sector worden onttrokken. Legalisatie is dus ongewenst. Het doel is om de bestaande permanente bewoning van recreatieverblijven te verminderen en potentiële nieuwe inwoners goed te informeren over het verbod om te wonen in een recreatieverblijf. De beleidsbrief leidt niet tot wijziging van het gemeentelijk beleid. De handhaving van het beleid kost onevenredig veel tijd en geld. Er zal een uitbreiding moeten komen in de middelen die nodig zijn voor de bewijsvoering. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld de uitbreiding van de toezichtbevoegdheden van derden, de omkering van de bewijslast en de vermindering van de privacybescherming. De aanpak van Oisterwijk heeft een voorbeeldfunctie in Noord-Brabant.

De gemeente **Sint-Michielsgestel** heeft besloten tot 1 september 2004 als peildatum, terwijl de beleidsbrief van 11-11-2004 als uiterste peildatum 31 oktober 2003 hanteert. Voorts zal de gemeente de recreatieverblijven toetsen aan het Bouwbesluit voor *logiesverblijven*.

In de gemeente **Valkenswaard** zijn inschrijvingen op de plaatselijke camping voor seizoensgebonden arbeiders, welke na het zomerseizoen weer terugkeren naar het land van herkomst (vooral Spanje en Portugal). Als inschrijvingen langer dan 6 maanden duren, onderneemt de gemeente actie.

De gemeente **Vught** wil onder meer via het spoor van bouwvergunningen optreden tegen bestaande onrechtmatige bewoning en nieuwe situaties voorkomen. Vanwege betrokkenheid van een wethouder bij het betreffende complex is de gemeente in een bestuurscrisis geraakt. Recent heeft de bestuursrechter aangegeven dat voor de stacaravans géén bouwvergunning nodig zou zijn. Deze uitspraak lijkt een afwijking te zijn van eerdere rechterlijke uitspraken en kan daardoor een landelijke impact hebben.

De gemeente **Waalwijk** houdt nog geen actief toezicht op het ontstaan van nieuwe overtredingen. Wel wordt direct een aanvullende brief gezonden indien iemand zich in de GBA inschrijft. Inschrijving in de GBA wil echter niet zeggen dat iemand daar ook woont/ gaat wonen. Indien het beleid is vastgesteld, zal actief worden gecontroleerd op permanente bewoning en zal worden opgetreden tegen alle gevallen die geen persoonsgebonden gedoogbeschikking kunnen krijgen

B&W van **Woensdrecht** hebben beleid vastgesteld in augustus 2004. Als peildatum wordt gehanteerd 1-1-1997 (datum van gemeentelijke herindeling). Vanaf de herindeling heeft de gemeente steeds uitgedragen dat het permanent bewonen van een recreatiewoning niet is toegestaan. Personen die zich toch in het GBA op een recreatieobject laten inschrijven krijgen een brief dat dit in strijd is met het bestemmingsplan en dat zij een ander hoofdadres moeten zoeken. Tevens wordt betrokkene een termijn gesteld van 1 maand om het "probleem" op te lossen. Vervolgacties bleven tot dusverre uit.

In de gemeente **Zundert** loopt met betrekking tot de locatie Oekelsbos, gelegen in EHS, al jarenlang een procedure tot legalisatie van de aanwezige bebouwing als reguliere woningen. De provincie heeft na overleg met de minister van VROM hiermee ingestemd. Voor Parc Patersven heeft het college ingezet op handhaving, zowel vanwege afspraken in het verleden als omdat aan de voorwaarden van de beleidsbrief (meer dan 50% onrechtmatig bewoond, bedrijfsmatige exploitatie) niet wordt voldaan. De gemeente verkeert vanwege deze laatste zaak in een bestuurscrisis.

H Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

Noord-Holland heeft aan alle gemeenten drie opties voorgelegd: herziening bestemmingsplan, overleggen persoonsgebonden beschikking of actieve handhaving. Voor 1 september moest de keuze kenbaar worden gemaakt. 20 van de 33 gemeenten hebben gereageerd. 14% van de recreatiewoningen wordt permanent bewoond. Drie gemeenten zullen de bestemmingsplannen zo wijzigen dat permanente bewoning wordt toegestaan. Dit is ook de algemene insteek die de provincie kiest.

In een notitie van Gedeputeerde Staten wordt bestemmingswijzing naar wonen mogelijk gemaakt, als het niet om kwetsbare gebieden gaat en de locatie valt binnen de rode contouren van het Streekplan Noord-Holland Zuid of binnen de bebouwde kommen van het Streekplan Noord-Holland-Noord.

Deze beleidsnotitie is besproken door Gedeputeerde Staten van november 2004 en de Provinciale Staten-commissie van 13 december 2004 en zal naar verwachting half februari in PS worden vastgesteld.

	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	5589	8100	1485	3881
Aantal onrechtmatig bewoond	191	595	121	43
Bestemmingswijziging		190		0
Pgb	72	160	6	11

Gemeenten in Noord-Holland

In Noord-Holland zijn 65 gemeenten.

Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Aalsmeer	nee		
Alkmaar	nee		
Amstelveen	nee		
Amsterdam	nee		
Andijk	ja	ja	1
Anna Paulowna	ja	nee	1
Beemster	nee		
Bennebroek	nee		
Bergen	ja	nee	1,3
Beverwijk	nee		
Blaricum	ja	nee	1
Bloemendaal	nee		
Bussum	nee		
Castricum	ja	nee	1,3
Den Helder	ja	ja	3
Diemen	nee		
Drechterland	nee		
Edam-Volendam	nee		
Enkhuizen	nee		
Graft-de Rijk	ja	ja	1
Haarlem	nee		
Haarlemmerliede	nee		
Haarlemmermeer	ja	ja	1

Harenkarspel	ja	nee	
Heemskerk	ja	nee	1
Heerhugowaard	nee		
Heiloo	ja	ja	1,2,3
Hilversum	nee		
Hoorn	nee		
Huizen	nee		
Landsmeer	nee		
Langedijk	ja	ja	1
Laren	ja	nee	1
Medemblik	ja	nee	1
Muiden	ja	nee	1
Naarden	nee		
Niedorp	ja	ja	1
Nrd-Koggenland	ja	ja	1,3
Obdam	ja	ja	1
Oostzaan	nee		
Opmeer	ja	ja	1
Ouder-Amstel	nee		
Purmerend	ja	nee	1,3
Schagen	ja	nee	1
Schermer	nee		
Stedebroec	ja	nee	3
Texel	ja	ja	1,3
Uitgeest	ja	ja	1
Uithoorn	ja	nee	1
Velsen	nee		
Venhuizen	ja	ja	1
Waterland	ja	nee	1
Weesp	ja	nee	1
Wervershoof	ja	ja	1
W.Koggenland	ja	nee	1
Wieringen	ja	nee	1
Wieringermeer	ja	nee	1
Wijdmeren	ja	nee	1,3
Wognum	nee		
Wormerland	ja	nee	1
Zaanstad	ja	ja	1,3
Zandvoort	ja	ja	1,3
Zeevang	ja	nee	1
Zijpe	ja	ja	1,2,3

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

In december 2004 heeft het college van **Heiloo** besloten bij twee complexen in niet-kwetsbaar gebied (totaal 126 recreatiewoningen) bestemmingswijziging tot wonen te starten. De raad zal zich hierover nog gaan buigen. In alle andere gevallen zal handhavend worden opgetreden.

De gemeente **Wijdmeren** heeft in december 2004 besloten dat illegale bewoners van recreatiewoningen (vooral in Loosdrecht gelegen) een persoonsgebonden beschikking kunnen krijgen, maar dat kost geld, nl. 1100 euro aan leges. Die beschikking is dan maximaal 25 jaar geldig. Anderen mogen niet intrekken bij iemand met een persoonlijke gedoogstatus.

I Overijssel

Provincie Overijssel

Overijssel heeft de gemeenten uitgenodigd om aan te geven op welke wijze men invulling wil geven aan het nieuwe beleid. Op dit moment heeft 60% van de gemeenten haar beleidskeuze aan GS bekend gemaakt. Praktisch alle gemeenten kiezen voor de handhavingsoptie en/of het ontwikkelen van een persoonsgebonden gedoogbeleid (met handhaven op termijn). Slechts enkele gemeenten overwegen de haalbaarheid van de derde optie, namelijk het legaliseren van een of meer recreatiecomplexen/ recreatiewoningen. De 10 gemeenten die nog niet hebben gereageerd worden aangespoord om uiterlijk 1 februari te reageren. Een eventuele aanpassing van de provinciale beleidskaders zal dan zo spoedig mogelijk daarna in 2005 plaatsvinden.

Tabel 1: overzicht totaal Overijssel				
	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	2302	4241	1203	1051
Aantal onrechtmatig bewoond	183	851	225	120
Bestemmingswijziging		0		14
Pgb ⁷	1	52	65	18

Gemeenten in Overijssel

In Overijssel zijn 26 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Almelo	ja	ja	3
Bathmen (vml)	ja	ja	1
Borne	ja	ja	3
Dalfsen	ja	ja	1
Deventer	ja	ja	1,2,3
Dinkelland	ja	ja	1
Enschede	ja	nee	
Haaksbergen	ja	ja	1,2,3
Hardenberg	ja	ja	1,3
Hellendoorn	ja	ja	1,3
Hengelo	ja	nee	
Hof van Twente	ja	nee	
Kampen	ja	ja	1,3
Losser	ja	ja	1
Oldenzaal	ja	ja	1
Olst-Wijhe	ja	ja	1
Ommen	ja	nee	
Raalte	ja	ja	1
Rijssen-Holten	ja	ja	1,3
Staphorst	ja	ja	1,3
Steenwijkerland	ja	nee	
Tubbergen	ja	ja	1,3
Twenterand	ja	ja	1,2,3
Wierden	ja	ja	1,3
Zwartewaterland	ja	ja	2
Zwolle	ja	nee	

⁷ pgb = persoonsgebonden beschikking

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

De gemeente **Dalfsen** staat handhavend optreden tegen onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen voor. Voor een gedeelte van de door de gemeente gekende gevallen (met peildatum 1 juli 1994) is gedoogbeleid van toepassing verklaard, hetgeen objectgebonden van aard is.

De gemeente **Dinkelland** heeft in haar bestemmingsplannen aangegeven niet in te kunnen stemmen met de onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen. Specifiek beleid op dit terrein zal worden geformuleerd, mede op basis van de beleidsnota 'Recreatie en Toerisme'. Actief toezicht vindt niet plaats, occasioneel wordt er wel gehandhaafd. Overigens heeft men de indruk dat de omvang van onrechtmatige bewoning in het Dinkellandse zeer beperkt is.

Deels heeft de gemeente **Haaksbergen** de gewenste duidelijkheid niet kunnen bieden. Dit aangezien men nog bezig is met een bestemmingsplanprocedure voor het buitengebied. Het eerder door Gedeputeerde Staten goedgekeurde bestemmingsplan voorzorg in het toekennen van een woonbestemming aan 81 van in totaal 272 verspreid liggende zomerhuizen. Aangezien de Raad van State dit besluit niet in stand heeft gelaten, is (onder toevoeging van een extra criterium) door Gedeputeerde Staten goedkeuring gehecht aan 26 van eerdergenoemde 81 recreatiewoningen. Tegen dit besluit heeft de gemeente Haaksbergen beroep aangetekend. Een uitspraak door de Raad van State dient nog te volgen.

De gemeente **Kampen** vermeldt in de door haar geïnventariseerde (en 'persoonlijk te gedogen') situaties eveneens een aantal woonboten. Het verdient echter opmerking dat de minister bij brief van 17 november 2004 expliciet heeft aangegeven dat de reikwijdte van de beleidsbrief zich beperkt tot woningen met een recreatieve bestemming. Niet bedoeld is om ook andersoortige verblijven, zoals woonboten, onder dit beleid te scharen.

De gemeente **Losser** geeft met betrekking tot de locatie 'Luttermolenveld' voornamelijk uitvoering aan haar uit december 2000 daterend plan van aanpak dat in handhaving van onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen voorziet. Niettemin heeft men aangegeven zich hierop te heroriënteren. Definitief uitsluitel verwacht men eerst medio 2005 te kunnen geven.

De gemeente **Ommen** dient naar aanleiding van de beleidsbrief van de minister nog een definitief standpunt in te nemen. Ten behoeve hiervan heeft men een discussienota opgesteld die in het eerste kwartaal van 2005 tot besluitvorming dient te leiden. Deze discussienota voorziet onder meer in de met de beleidsbrief niet te verenigen optie tot het toekennen van een persoonlijke gedoogbeschikking voor de daarvoor in aanmerking komende gevallen met een peildatum die is gelegen na 31 oktober 2003.

De gemeente **Steenwijkerland** heeft geen specifiek beleid ontwikkeld met betrekking tot de onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen. Wel wordt bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van nieuwe parken bij de vaststelling van bestemmingsplannen een privaatrechtelijk overeenkomst met potentiële kopers gesloten waarin uitdrukkelijk permanente bewoning wordt uitgesloten. Aangegeven is dat, ondanks de aanwezigheid van ongeveer 2900 recreatiewoningen (verdeeld over 203 complexen), het onrechtmatig bewonen van recreatiewoningen nauwelijks voorkomt. Handhaving hiervan gebeurt dan ook niet actief, maar wel op basis van het zogenaamde piepsysteem. Aangegeven is dat men juist het recreatief gebruik van permanente woningen in Giethoorn, Dwarsgracht en Belt-Schutsloot als een groter probleem ervaart. Doordat deze woningen het grootste deel van het jaar en voornamelijk in de winter leeg staan, ontstaan er in delen van deze kernen leefbaarheidsproblemen.

De gemeente **Zwartewaterland** heeft aangegeven de locatie 'jachthaven De Molenwaard' te Hasselt een positieve woonbestemming toe te willen kennen. Evenals met betrekking tot de in de voormalige Gelderse gemeente Angerlo voorkomende locatie 'Riverparc' is op de jachthaven de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier van toepassing. Deze beleidslijn staat een dergelijke functiewijziging niet toe.

J Utrecht

Provincie Utrecht

In het voorlopig Streekplan wordt aangegeven dat permanente bewoning van recreatiewoningen in principe ongewenst is. Het merendeel van de recreatiewoningen bevindt zich in gebieden waar legalisatie volgens het rijksbeleid niet is toegestaan. De overige recreatiewoningen bevinden zich vooral in de nationale landschappen. Volgens de Nota Ruimte kan de provincie bepalen welke gebieden binnen deze nationale landschappen kwetsbaar zijn. De provincie Utrecht is momenteel daar mee bezig. De provincie Utrecht neigt ernaar voor gebieden die niet kwetsbaar zijn dit aan de gemeenten zelf over te laten.

In december 2004 heeft Provinciale Staten het voorstel van Gedeputeerde Staten teruggezonden. Voor de statencommissie van 24 januari 2005 is gedaan om geen bestemmingswijziging naar wonen goed te keuren, indien daardoor behoefte zou ontstaan aan nieuwe recreatiewoningen. Goedkeuring van een bestemmingswijziging naar wonen wordt alleen toegestaan voor alle tot een complex behorende recreatiewoningen tegelijk afgegeven, dus niet als 50% permanent wordt bewoond. De recreatiewoningen mogen dan niet bedrijfsmatig geëxploiteerd worden.

Tabel 1: overzicht totaal Utrecht				
	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	4030	1618	1117	558
Aantal onrechtmatig bewoond	187	122	10	72
Bestemmingswijziging		0		4
Pgb	69	15	0	6

Gemeenten in Utrecht

In Utrecht zijn 33 gemeenten.

Tabel 2: overzicht gemeenten			
Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Abcoude	nee		
Amerongen	ja	ja	3
Amersfoort	ja	ja	1
Baarn	ja	nee	1
Breukelen	ja	nee	1,3
Bunnik	ja	nee	1
Bunschoten	ja	nee	1
De Bilt	ja	nee	1
De Ronde Venen	ja	nee	1,3
Doorn	ja	nee	1
Driebergen-Rij	ja	nee	1,3
Eemnes	ja	nee	1
Houten	ja	ja	1,3
IJsselstein	ja	nee	1
Leersum	ja	ja	1
Leusden	nee	-	-
Loenen	ja	nee	1
Lopik	ja	nee	1
Maarn	ja	ja	1,2,3
Maarssen	ja	ja	1,2,3
Montfoort	nee	-	-
Nieuwegein	nee	-	-
Oudewater	ja	nee	1
Renswoude	ja	nee	3

Rhenen	ja	nee	1,2,3
Soest	ja	nee	1
Utrecht	ja	nee	1,3
Veenendaal	nee	-	-
Vianen	ja	nee	1
Wijk bij Duurstede	nee	-	-
Woerden	ja	nee	1
Woudenberg	ja	nee	1
Zeist	ja	nee	1

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

Al in 1998 heeft B&W van **Amerongen** een beleidsnotitie vastgesteld en is via persoonsgebonden beschikking geprobeerd het aantal permanente bewoners terug te brengen. Jaarlijks is dit aantal door actieve controle en handhaving teruggebracht

De gemeente **Leersum** heeft in december 2004 een concept-nota 'Beëindiging permanente bewoning recreatiewoonverblijven' opgesteld, waarop in januari 2005 zienswijzen konden worden ingediend. Uitgangspunt is dat tegen illegale permanente bewoning wordt opgetreden.

Op 20 december 2004 heeft de gemeenteraad van **Maarn** de notitie "beleid permanent wonen recreatiewoningen Maarn" vastgesteld. Voort 2 individuele woningen wordt de bestemming gewijzigd in woningen, omdat deze woningen in het nieuwe Streekplan binnen het stedelijk gebied komen te liggen. De recreatieparken komen niet in aanmerking voor een bestemmingswijziging.

Het voornemen van de gemeente **Rhenen** is waar mogelijk tot bestemmingswijziging over te gaan, afhankelijk van de provincie Utrecht. Het college zal hier in februari 2005 over besluiten.

K Zeeland

Provincie Zeeland

Zeeland heeft in oktober 2001 al uitvoerig onderzoek gedaan naar de feitelijke situatie van bewoning van recreatiewoningen en de doorvertaling van provinciaal beleid in gemeentelijke plannen. Van alle gemeenten is inmiddels reactie ontvangen. In 9 van de 13 Zeeuwse gemeenten komt permanente bewoning van recreatiewoningen slechts in geringe mate voor. Deze gemeenten kiezen voor een persoonsgebonden beschikking en handhaving. In de gemeente Sluis bevindt zich het park "Het Heem" waarvoor tot op heden geen bestemmingsplan van kracht is. Dit complex ligt tegen de bebouwde kom en de woningen worden in grote mate permanent bewoond. In het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan wordt aan dit complex een woonbestemming gegeven. In 4 gemeenten namelijk Schouwen-Duiveland, Kapelle, Hulst en Middelburg wordt voorgesteld om bestemmingswijziging door te voeren. Voor Middelburg zal de provincie daar niet aan meewerken.

In aanvulling op de voorwaarden van de minister hebben GS de volgende criteria gehanteerd:

- een complex moet aansluiten bij een woonkern of bebouwd gebied
- bij eventuele bestemmingswijziging moet het vanwege rechtsgelijkheid gaan om aanpassen van het gehele complex
- waar vigerende bestemmingsplannen al een wijzigingsbevoegdheid kennen voor dit doel, wordt daarop voortgebouwd.

Daarnaast is bij het oordeel een belangrijke overweging geweest dat bij een eventuele bestemmingswijziging de recreatiefunctie van het gebied niet in gevaar komt dan wel er een nieuwe behoefte aan recreatiewoningen in hetzelfde gebied ontstaat.

	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	1977	5041	155	4620
Aantal onrechtmatig bewoond	97	211	12	523
Bestemmingswijziging		56		605
Pgb	38	104	41	160

Gemeenten in Zeeland

In Zeeland zijn 13 gemeenten.

Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Borsele	ja	ja	1,2
Goes	ja	ja	1,3
Hulst	ja	ja	2
Kapelle	ja	ja	2,3
Middelburg	ja	ja	2
Noord-Beveland	ja	ja	1,3
Reimerswaal	ja	nee	
Schouwen - Duiveland	ja	ja	1,2,3
Sluis	ja	ja	1,3
Terneuzen	ja	ja	1
Tholen	ja	nee	
Veere	ja	ja	3
Vlissingen	ja	nee	

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

In negen van de dertien Zeeuwse gemeenten komt permanente bewoning slechts op kleine schaal voor. Deze gemeenten kiezen voor een persoonsgebonden beschikking en handhaving. De andere vier gemeenten Schouwen-Duiveland, Kapelle, Hulst en Middelburg stellen bestemmingswijzigingen voor.

De gemeente **Schouwen-Duiveland** heeft voor de circa 160 permanent bewoonde woningen op complexen al pgb's verleend. Voor de circa 325 grotendeels verspreid liggende woningen wil de gemeente de bestemming wijzigen van recreatieve naar woondoeleinden, hoewel deze woningen lang niet allemaal permanent bewoond worden. De provincie Zeeland is bereid hieraan medewerking te verlenen, met uitzondering van de woningen op het zomerhuizerterrein Scharendijke.

Op het complex Oesterbaai en Haven- en Sluisplateau in de gemeente **Kapelle** wordt permanent gewoond. Het laatste complex ligt binnen de kom Wemeldinge en zal daarom omgezet worden naar een woonbestemming. Op het andere complex werkt de gemeente met pgb's en handhaving. De gemeenten Kapelle en Reimerswaal willen in het voorjaar van 2005 gezamenlijk handhavingsbeleid vaststellen, waar onrechtmatige bewoning in wordt opgenomen.

In **Hulst** zijn twee complexen aangemerkt (Reijgerskreek en Zeedorp), waar omzetting naar een woonbestemming wordt voorgesteld. Beide complexen liggen in of bij bebouwingsconcentraties, waardoor omzetting niet op bezwaren stuit.

In de gemeente **Middelburg** ligt tot slot het park Oranjeplaat, dat meer het karakter van een villawijk heeft dan van een recreatiepark. Van de 63 woningen worden er ongeveer 25 bewoond. Hoewel de gemeente Middelburg de bestemming van het park het liefst in zijn geheel wijzigt naar wonen stuit dit op bezwaren bij de provincie. Het park is deels gelegen binnen de geluidscontour van het vliegveld Midden-Zeeland. Daarnaast betekent een bestemmingswijziging naar woondoeleinden een toename van wonen in het buitengebied en dat is in strijd met het vigerende streekplan.

L Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland

Zuid Holland is terughoudend met legalisatie vanwege toerisme en landschap en heeft daarvoor een beleidskader opgesteld. Deze regels luiden als volgt.

- ligging binnen de rode contour / verstedelijkingscontour;
- geen strijdigheid met milieuwetgeving;
- er ontstaat geen behoefte aan nieuwe recreatiewoningen binnen de regio;
- de recreatiefunctie van het gebied komt niet in gevaar;
- het volume van de voormalige recreatiewoning wordt in het bestemmingsplan bevroren indien deze niet is gelegen in een gebied met de aanduiding stads- en dorpsgebied op de streekplankaart.

Alleen de voorwaarden die van provinciaal belang worden geacht en bovendien ruimtelijk relevant zijn, zijn overgenomen uit het rijkskader. Aanvullend worden voorwaarden gesteld ter bescherming van het veelal kleinschalige karakter van de complexen en haar omgeving. Eventueel noodzakelijke streekplanherzieningen zullen in de loop van 2005 plaatsvinden.

Ook in Zuid-Holland lijkt er maar beperkt gebruik te worden gemaakt van het verruimde beleidskader. Concrete oorzaken zijn niet bekend omdat de besluitvorming zich in dit stadium vooral op gemeentelijk niveau afspeelt, maar er bestaan wel indrukken. In de eerste plaats is de omvang van de problematiek in Zuid-Holland minder groot dan in andere provincies. Daarnaast spelen de belangen van de recreatie en uiteenlopende zaken van lokale aard (bijv. vergunningvrij bouwen bij gelegaliseerde woningen) vermoedelijk een grote rol. Een aantal gemeenten heeft al besloten geen gebruik te maken van het verruimde beleidskader en te gaan / blijven handhaven, al dan niet in combinatie met persoonsgebonden beschikkingen. Eén gemeente (Warmond) heeft een principeverzoek ingediend bij de provincie en wil in beginsel legaliseren. In enkele gemeenten loopt de discussie nog.

	op complex		solitair	
	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied	kwetsbaar gebied	niet-kwetsbaar gebied
Aantal recreatieverblijven	2387	11224	261	2634
Aantal onrechtmatig bewoond	112	588	21	148
Bestemmingswijziging	68	7		1
Pgb ⁸	51	127	3	3

Gemeenten in Zuid-Holland

In Zuid-Holland zijn 86 gemeenten.

Gemeente	Recreatieverblijven	Beleid	Gemaakte keuze
	ja / nee	ja / nee	1 = handhaven 2 = legaliseren 3 = pgb
Alblasserdam	nee		
Albrandswaard	nee		
Alkemade	ja	ja	1,2,3
Alphen aan den Rijn	ja	nee	n.v.t.
Barendrecht	ja	ja	1
Bergambacht	nee		
Bergschenhoek	nee		
Berkel en Rodenrijs	nee		

⁸ pgb = persoonsgebonden beschikking

Bernisse	ja	ja	1
Binnenmaas	ja	ja	1
Bleiswijk	ja	ja	1
Bodegraven	ja	nee	n.v.t.
Boskoop	nee		
Brielle	ja	ja	1,3
Capelle aan den IJssel	nee		
Cromstrijen	ja	ja	2
Delft	nee		
Den Haag	ja	ja	1,3
Dirksland	ja	nee	
Dordrecht	ja	nee	
Giessenlanden	ja	ja	1
Goedereede	ja	ja	1
Gorinchem	nee		
Gouda	nee		
Graafstroom	ja	nee	n.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	nee		
Hellevoetsluis	ja	ja	1
Hendrik-Ido-Ambacht	nee		
Hillegom	nee		
jacobsvoude	ja	ja	1
Katwijk	ja	nee	n.v.t.
Korendijk	ja	ja	1,3
Krimpen aan den IJssel	ja	nee	
Leerdam	ja	nee	
Leiden	ja	nee	n.v.t.
Leiderdorp	ja	nee	n.v.t.
Leidschendam - Voorburg	ja	nee	
Liemeer	ja	nee	
Liesveld	nee		
Lisse	nee		
Maassluis	nee		
Middelharnis	ja	nee	
Midden - Delfland	nee		
Moordrecht	ja	ja	1,3
Nederlek	ja	nee	
Nieuw - Lekkerland	nee		
Nieuwerkerk a.d. IJssel	ja	nee	
Nieuwkoop	ja	nee	
Nieuw-Lekkerland	nee		
Noordwijkerhout	ja	nee	
Noordwijk	ja	nee	
Oegstgeest	nee		
Oostflakkee	ja	ja	1,3
Oud-Beijerland	nee		
Ouderkerk	nee		
Papendrecht	ja	ja	1
Pijnacker - Nootdorp	ja	nee	n.v.t.
Reeuwijk	ja		
Rijnsburg	nee		
Ridderkerk	ja	ja	1
Rijnwoude	nee		
Rijswijk	nee		
Rotterdam	nee		
Rozenburg	nee		
Sassenheim	ja	nee	n.v.t.
Schiedam	nee		
Schoonhoven	nee		
s-Gravendeel	nee		

Sliedrecht	nee		
Spijkenisse	nee		
Strijen	nee		
Ter Aar	ja	ja	1
Valkenburg	nee		
Vlaardingen	nee		
Vlist	nee		
Voorhout	nee		
Voorschoten	nee		
Waddinxveen	nee		
Warmond	ja	ja	2
Wassenaar	ja	nee	
Westland	ja	nee	
Westvoorne	ja	ja	1
Zederik	ja	nee	
Zevenhuizen-Moerkapelle	ja	nee	
Zoeterwoude	nee		
Zwijndrecht	nee		

Een selectie van de informatie van afzonderlijke gemeenten

In **Den Haag** liggen enkele complexen, waarop in beperkte mate permanent wordt gewoond. De gemeente is naar aanleiding van de brief van de minister gestart met actieve handhaving hiervan.

De gemeente **Giessenlanden** heeft in december 2004 besloten om het eerder ingezette handhavingstraject op een tweetal parken te continueren.

De gemeente **Hellevoetsluis** heeft in december 2002 al beleid met betrekking tot permanente bewoning vastgesteld. De brief van de minister was geen aanleiding hier iets in te wijzigen. De gemeente pakt de handhaving op projectbasis aan.

Hoewel de gemeente **Jacobswoude** in 2000 al een beleidsnota over recreatiewoningen heeft opgesteld, heeft sinds die tijd geen structureel en actief toezicht plaats gevonden. De gemeente geeft aan dat daarvoor geen middelen beschikbaar zijn en dat de ambtelijke capaciteit volstrekt onvoldoende is.

In de gemeente **Leidschendam-Voorburg** staan op het moment maar 11 recreatiewoningen, waarvan er 7 permanent bewoond worden. De gemeente zag gezien de geringe omvang van de problematiek geen aanleiding hiervoor specifiek beleid – anders dan het bestemmingsplan en generiek handhavingbeleid - te formuleren. Omdat er in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid een groot aantal recreatiewoningen zal worden gebouwd is nu toch besloten beleid te formuleren om problemen te voorkomen.

De gemeente **Liemeer** heeft al sinds 1986 beleid voor permanente bewoning van recreatiewoningen. Op grond van dit beleid zijn gedoogbeschikkingen verleend. Enkele gevallen zijn onder het (persoonsgebonden) overgangsrecht gebracht. Naar aanleiding van de brief van de minister heroverweegt de gemeente haar beleid. In het bijzonder de ligging van woningen in het Groene Hart en de Ecologische Hoofdstructuur zijn hierbij complicerende factoren.

De gemeente **Middelharnis** kampt vooral op het park Nieuw-Zeeland met permanente bewoning. In principe wil de raad de bestemming van het park omzetten in een woonbestemming. Of de provincie hiermee akkoord zal gaan is echter nog niet duidelijk. De gemeente heeft zichzelf ten doel gesteld hier voor 1 maart 2005 duidelijkheid over te krijgen.

De gemeente **Warmond** heeft bij de provincie een principeverzoek ingediend voor de legalisatie van een complex van 68 woningen in het Groene Hart. De provincie heeft hier vooralsnog geen uitspraak over gedaan, omdat haar eigen beleid met betrekking tot recreatiewoningen nog niet definitief is vastgesteld.

In **Zederik** wordt nog gewerkt aan het opstellen van beleid. In de gemeente bevindt zich één park, waar op grote schaal permanent wordt gewoond. De gemeente heeft nog geen uitspraak gedaan over de wijze waarop zij dit beleid in gaat vullen. Het doel is om dit in het eerste kwartaal van 2005 alsnog te doen.

Bijlage 2 Beleidsbrief 11 november 2003

Bijlage 3 Aanvullende brief 17 november 2004

Bijlage 4 Teksten Nota Ruimte